

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar över betänkandet **Möjligt, tillåtet och tillgängligt** (SOU 2018:44)

(Dnr Fi2018/02531/OU)

Förvaltningsrätten har, utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, följande synpunkter på förslaget.

Del I Enklare och flexiblare upphandlingsregler

Förvaltningsrätten anser att det är positivt med den förenkling av regelverket som eftersträvas. Vidare får metoden att införa det förenklade regelverket för icke direktivstyrd upphandling genom inarbetning i de befintliga lagarna LOU och LUF, anses vara det bästa i den situation som råder med nyligen införda nya upphandlingslagar. Förvaltningsrätten instämmer i utredningens uppfattning att återigen införa helt nya lagar skulle komplicera tillämpningen. Vad gäller den föreslagna nationella principen vid direktupphandling utan bestämt gränsöverskridande intresse torde den framstå som onödig efter Högsta förvaltningsdomstolens avgörande den 19 oktober 2018, mål nr 3830-17, vilket behandlar de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna vid direktupphandling.

Del 2 Vissa regler om överprövningsmål

Ansökningsavgift

Förvaltningsrätten avstyrker utredningens förslag om införande av ansökningsavgift i överprövningsmål. Syftet med avgiften är att minska antalet överprövningsmål i domstolarna. Det kan ifrågasättas om den föreslagna avgiften minskar antalet mål i den omfattning som utredningen antar. I den mån det faktiskt blir en minskning torde det vara de små leverantörerna som avstår från att ansöka om överprövning. Förvaltningsrätten vill också uppmärksamma att systemet med ansökningsavgifter inte förekommer i förvaltningsrätterna varför det behöver införas nya rutiner och därmed ett administrativt merarbete för främst kansliverksamheten. Utredningen har inte heller tillräckligt analyserat de problem som kan uppkomma vid avvisning av ansökan när avgiften inte betalats. Det är svårt att överblicka alla problem som kan uppstå. Det är därför tveksamt om det minskade antalet upphandlingsmål kommer att medföra en motsvarande minskning av ianspråktaga resurser. Med hänsyn till att avgiften missgynnar små leverantörer och medför ett administrativt merarbete för domstolen anser förvaltningsrätten att nackdelarna med föreslagen avgift är större än fördelarna.

Processkostnadsansvar

Förvaltningsrätten avstyrker utredningens förslag om införande av processkostnadsansvar i överprövningsmål. Enligt utredningen torde införandet av processkostnadsansvar medföra att antalet mål minskar. Utredningen pekar på att processkostnadsansvar kan medföra ett antal svårigheter men överlämnar till rättstillämpningen att lösa dessa problem. Frågor om exempelvis vem som är vinnande part i överprövningsmål, hur eventuell tredje part ska behandlas, är komplexa och kommer sannolikt att förlänga handläggningstiderna i domstol. Särskilt frågorna kring tredje part och osäkerheten avseende kostnadsansvar i den delen riskerar att färre anbud kan komma att lämnas i upphandlingar. Vidare missgynnas sannolikt små leverantörer av förslaget om processkostnadsansvar. Om processkostnadsansvar införs torde målens komplexitet öka och handläggningstiderna därmed öka i stället för att minska. Denna fråga måste i så fall utredas ytterligare. Mot denna bakgrund och då även rättssäkerhetsskäl talar emot anser förvaltningsrätten att nackdelarna med införande av processkostnadsansvar är större än fördelarna.

Domstolarnas handläggning av överprövningsmål

Förvaltningsrätten instämmer i utredningens bedömning att det inte bör införas en uttrycklig skyldighet för förvaltningsdomstolarna att upprätta tidsplaner i överprövningsmål. Det skulle i vissa fall medföra ett merarbete som inte torde uppvägas av en snabbare hantering av överprövningsmålen.

Förvaltningsrätten har i övrigt inte något att erinra mot de framlagda förslagen.

I detta ärende har lagmannen Thomas Hägglöf beslutat. I den slutliga handläggningen har även rådmannen Robert Dalman och rådmannen Kerstin Widmark, tillika föredragande i ärendet, deltagit.

Thomas Hägglöf

Kerstin Widmark